

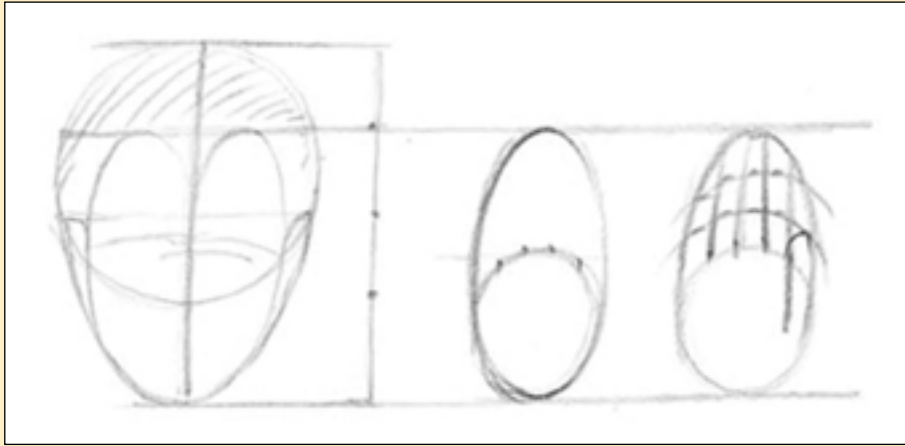
اهداف جزئی:

- ۱- انجام یک کارنگارگری کامل
- ۲- طراحی دست و پا و اجزای آنها
- ۳- رنگ گذاری با رنگ های جسمی

اهداف رفتاری:

- ۱- مراحل یک کار نگارگری را به ترتیب انجام دهد.
- ۲- طراحی دست را انجام دهد.
- ۳- طراحی پا را انجام دهد.
- ۴- رنگ گذاری یک اثر نگارگری را با رنگ های جسمی انجام دهد.

<p>نظری:</p> <p>روش تدریس: پرسش و پاسخ، نمایشی</p> <p>ابتدا محتوای موجود در ص ۱۶۲ تا ص ۱۶۳ (کتاب درسی) مراحل انجام یک کار نگارگری را شرح داده و همزمان تصاویر ۱-۴ تا ۴-۴ در صفحات ۱۶۲ تا ۱۶۳ را به نمایش بگذارید. در پایان پرسش هایی مربوط به مراحل انجام یک کار نگارگری از هنرجویان بپرسید تا عمق یادگیری هنرجویان نسبت به محتوای آموزش داده شده مورد بررسی قرار گیرد.</p>	<p>محتوای درس</p>
<p>عملی:</p> <p>روش تدریس: تقلید عملی، اکتشافی، واحد کار</p> <p>طراحی دست مانند توضیحات ص ۱۴۰ تا ص ۱۴۱ و طراحی از پا طبق توضیحات صفحه ۱۴۲ کتاب درسی را به شکل عملی و مرحله به مرحله آموزش بدهید.</p> <p>در پایان نحوه رنگ گذاری با رنگ های جسمی مطابق توضیحات ص ۱۶۶ تا ص ۱۶۹ و نمایش تصاویر ۸-۴ تا ۱۵-۴ علاوه بر شرح مراحل و چگونگی آن، به صورت عملی برای هنرجویان انجام دهید.</p> <p>هنگام آموزش طراحی دست و پا بایستی به نکات زیر توجه کرد:</p> <p>۱- طراحی دست</p> <p>الف) طول دست به اندازه $\frac{3}{4}$ طول سراسر است (تصویر ۱۱۶)</p>	

تصویر ۱۱۶

ب) برای طراحی پشت دست، طول انگشتان از طرف پشت با طول پشت دست برابر است ولی از طرف کف دست طول انگشتان دست کوتاه‌تر از کف دست است (تصویر ۱۱۷ و تصویر ۱۱۸).

تصویر ۱۱۷- طراحی پشت دست

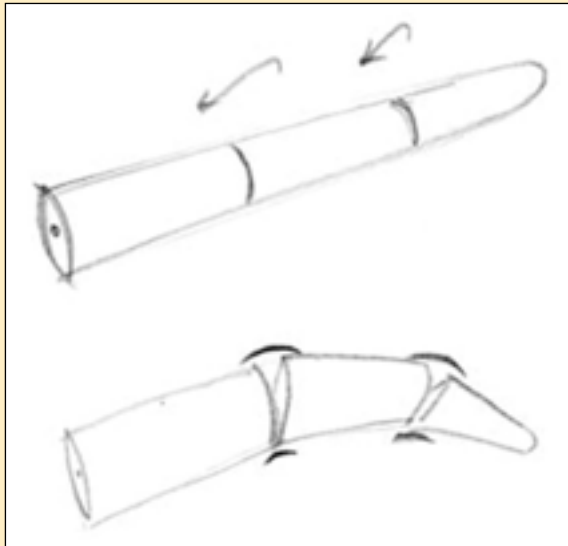

تصویر ۱۱۸- طراحی کف دست

محتوای
درس

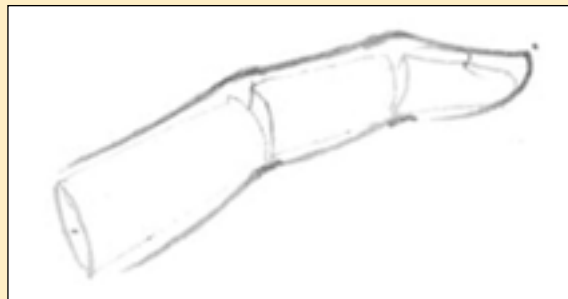
۲- طراحی انگشتان دست

الف) در طراحی انگشتان دست طول هر بند انگشت تقریباً برابر با $\frac{2}{3}$ طول بند قبل از خودش است و تقریباً طول هر بند ۲ برابر عرض آن است. بند آخر انگشت کوتاه‌ترین و باریک‌ترین بند انگشت است (تصویر ۱۱۹).

تصویر ۱۱۹

ب) در انگشتان، برجستگی روی مفاصل و قوس زیر مفاصل را به شکل منفی و خطوط نرم به هم وصل می‌کنیم. (تصویر ۱۱۹، ۱۲۰ و ۱۲۱)
ج) انگشت زنانه، کشیده و بلند و دارای عضلات لطیف است (تصویر ۱۲۰).

تصویر ۱۲۰

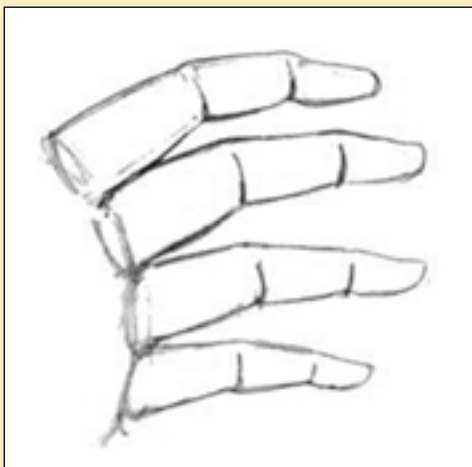
د) انگشت مردانه، بین مفاصل و روی مفاصل عضلانی و گوشت‌آلود است (تصویر ۱۲۱).

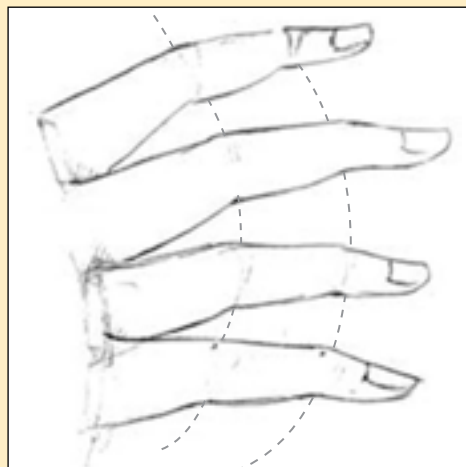
تصویر ۱۲۱

ه) در یک دست، انگشتان روی یک خط هلالی شکل قرار دارند یعنی مقطع هر انگشت روی یک هلال قرار دارد. همه بندهای انگشتان دست نیز روی یک قوس هلالی قرار می‌گیرند (تصویر ۱۲۲ و ۱۲۳).

محتوای
درس

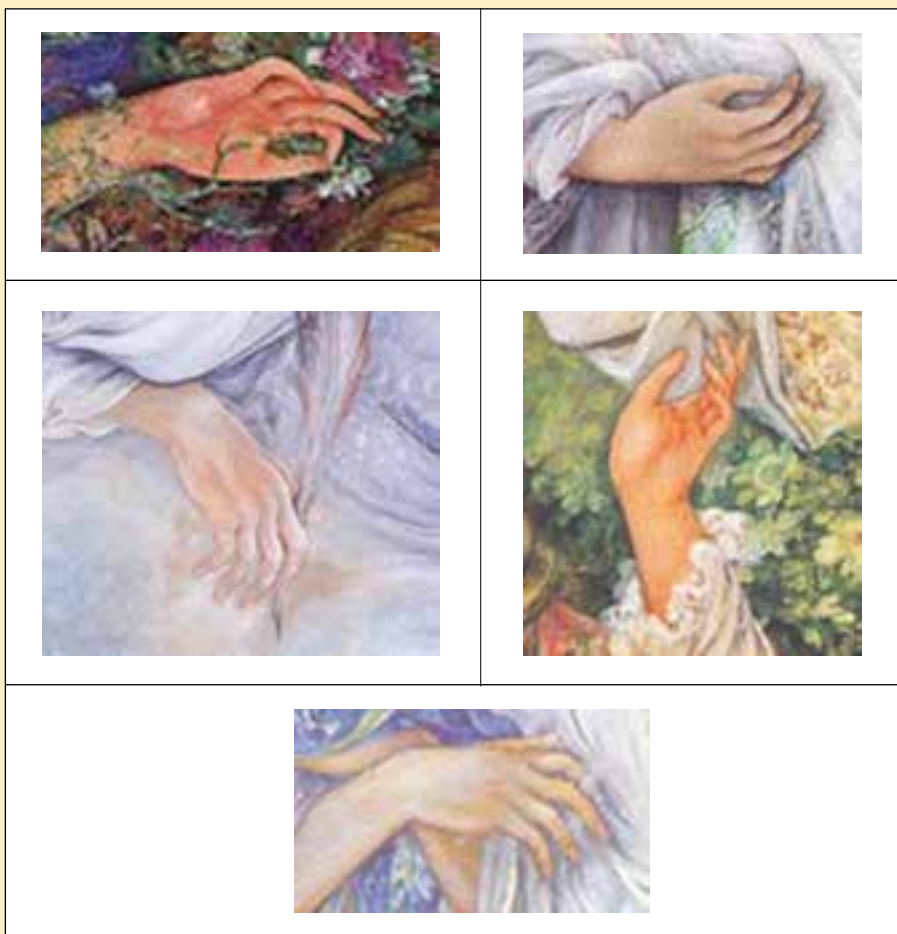

تصویر ۱۲۳

تصویر ۱۲۲

نمونه‌ای از حالات مختلف دست در طراحی نگارگران در تصویر ۱۲۴ مشاهده می‌شود.

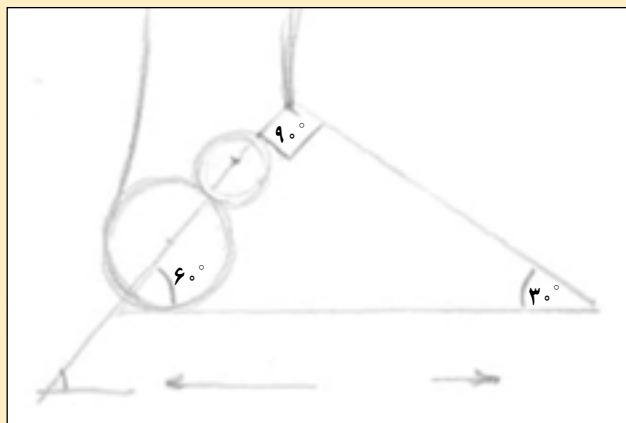

تصویر ۱۲۴

محتوای
درس

۳- طراحی پا:

الف) در طراحی پا طول کف پا برابر با طول یک سر است. ابتدا در قسمت پاشنه پا دایره‌ای بکشید به گونه‌ای که مماس با دایره‌ای کوچک‌تر که با زاویه 45° در بالای آن قرار گرفته، باشد. دایره بزرگ پاشنه پا و دایره کوچک‌تر قوزک پا است. شعاع دایره بزرگ یعنی پاشنه با قطر دایره کوچک (قوزک پا) برابر می‌باشد (تصویر ۱۲۵).

تصویر ۱۲۵

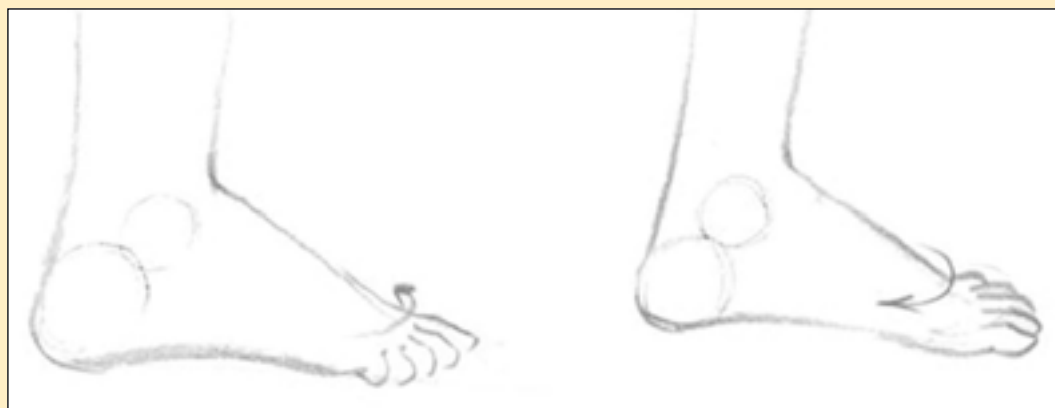
ب) از پاشنه پا تا انحنا روی پا خطی وصل کنید تا در قسمت پاشنه پا زاویه خط با کف پا 6° شود. در قسمت روی پا، زاویه با خط روی پا 9° است. همچنین زاویه بین خط کف پا و خط روی پا در قسمت انگشتان 3° می‌باشد. (تصویر ۱۲۵).

تصویر ۱۲۶

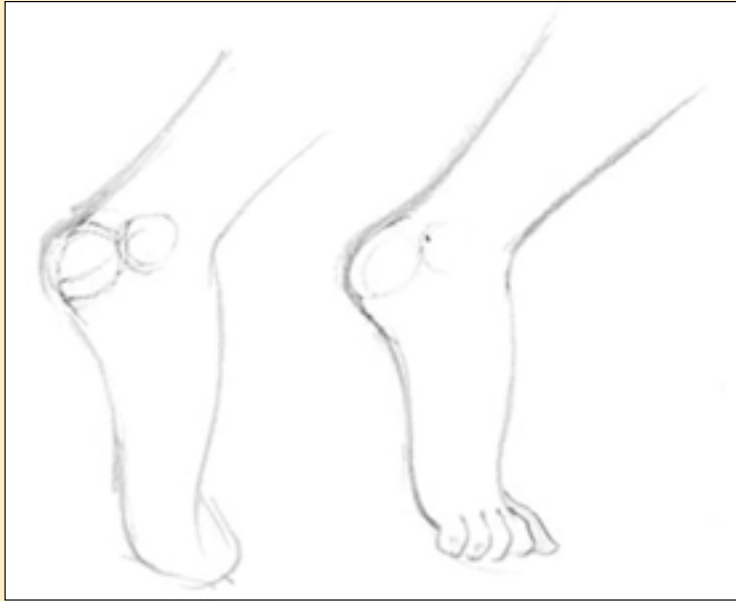
ج) برای طراحی از پا در کف پا و روی پا قوس ملایمی وجود دارد. ابتدا روی پا را به سه قسمت مساوی تقسیم کنید. انگشتان پا در قسمت $\frac{1}{3}$ آخر قرار می‌گیرند (تصویر ۱۲۶).

د) بندهای انگشتان پا نیز مانند انگشتان دست همگی بر یک قوس هلالی قرار دارند (تصویر ۱۲۷).

تصویر ۱۲۷

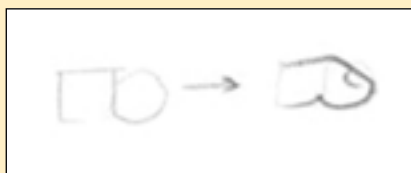
حالات مختلف طراحی از پا را در تصاویر ۱۲۸ و ۱۲۹ مشاهده می کنید.

تصویر ۱۲۸

تصویر ۱۲۹

تصویر ۱۳۰

۴- طراحی انگشتان پا:

الف) انگشت کوچک پا ۱ بند دارد (تصویر ۱۳۰).

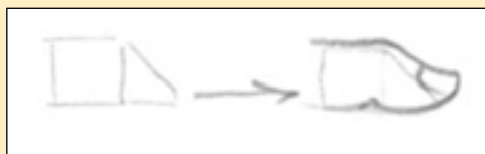
محتوای
درس

ب) انگشتان دیگر پا ۲ بند دارند ولی در هم فرو رفته هستند (تصویر ۱۳۱).

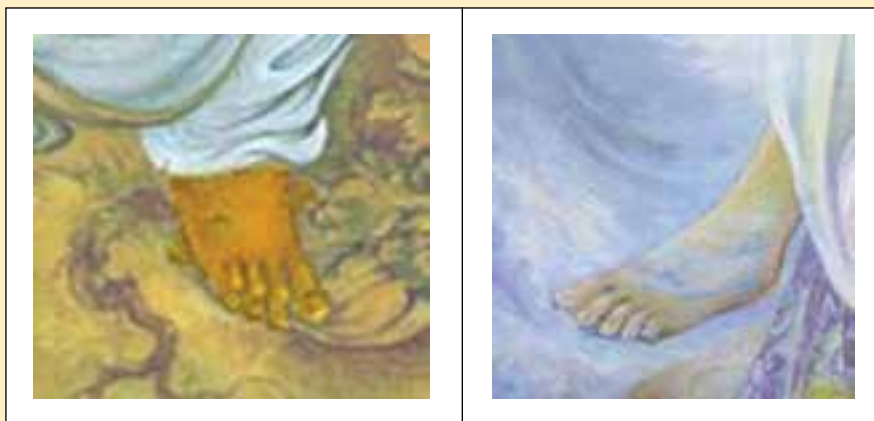
تصویر ۱۳۱

ج) انگشت شست پا یک بند دارد (تصویر ۱۳۲).

تصویر ۱۳۲

چند نمونه از طراحی پا را در آثار نگارگران مشاهده می‌کنید (تصویر ۱۳۳).

تصویر ۱۳۳

پس از آموزش طراحی مراحل دست و پا و حالت‌های مختلف آنها و تناسب اجزاءشان اکنون می‌توانید به چگونگی رنگ‌گذاری یک اثر نگارگری بپردازید. رنگ‌گذاری با رنگ‌های جسمی از ترتیب ویژه‌ای بر روی یک اثر نگارگری برخوردارند.

برای رنگ‌گذاری جسمی یک اثر نگارگری ابتدا بایستی زمینه و سپس عناصر انسانی و حیوانی رنگ‌گذاری شوند. در رنگ‌گذاری زمینه نیز از بالای اثر یعنی آسمان شروع کرده و سپس قسمت به قسمت (صخره‌ها و کوه‌ها و سپس زمین) به سمت پایین حرکت کنید. برای نمونه در تصویر شماره ۱۳۴ ترتیب رنگ‌گذاری جسمی با شماره مشخص شده است.

محتوای
درس

تصویر ۱۳۴- ترتیب رنگ گذاری جسمی

برای آشنایی بیشتر، حالت‌های مختلف حرکت دست و پای انسان، در نمونه آثار نگارگران پیشین مشاهده می‌شود (تصویر ۱۳۵).

تصویر ۱۳۵- الف

محتوای
درس

محتوای
درس

تصویر ۱۳۵-ب

تصویر ۱۳۵-ج

تصویر ۱۳۵-د

محتوای
درس

تکالیف جلسه بعد :

سه انسان با طراحی دقیق دست و پا در حالات مختلف همراه با رنگ گذاری رنگ های جسمی، قلم گیری و پرداز اعضای دست و پا در برگه های A۴ انجام شود.

زمان تدریس

محتوا	نظری	عملی	عملی	عملی	تکالیف جلسه بعد	ارزشیابی
شماره صفحه کتاب	مراحل انجام یک کار نگارگری از ص ۱۶۲ تا ص ۱۶۳	طراحی دست تا ص ۱۴	طراحی پا ص ۱۴۲ و رنگ گذاری رنگ های جسمی ص ۱۶۶ تا ص ۱۶۹	ترکیب عناصر و شیوه رنگ گذاری و قلم گیری و پرداز رنگ گذاری رنگ های جسمی و قلم گیری و پرداز عناصر دست و پا	سه انسان با طراحی دقیق دست و پا در حالات مختلف همراه با رنگ گذاری رنگ های جسمی و قلم گیری و پرداز عناصر دست و پا	مرور محتوای آموزش داده شده ژوژمان دروس جلسه گذشته
ساعت	۳ □	۷۵ □	۱:۴۵'	۵ □	۵ □	۱۵' - ۳'
زنگ	اول	دوم	سوم			

ارزشیابی پایان درس

ژوژمان طراحی ۲ سر در حالات مختلف با طراحی اجزای صورت و سایه روشن آنها به طور کامل و یک ترکیب بندی با عناصر طبیعت و حیوانات همراه با رنگ گذاری طبیعت تلفیق رنگ های روحی و جسمی در ژوژمان کلاسی انتخاب شود. طراحی یک انسان کامل همراه با طراحی دقیق دست و پا، رنگ گذاری با رنگ های جسمی و قلم گیری آنها انتخاب و همزمان با درج دلایل انتخاب و نقاط قوت و ضعف در برگه نظرات هنرجو و هنرآموز، در کارپوشه قرار می گیرد.

تجربه من :

عکس العمل های هنرجویان			روش تدریس	
ضعیف	متوسط	قوی	بخش عملی	بخش نظری
ابتکار من :				
نتیجه :				

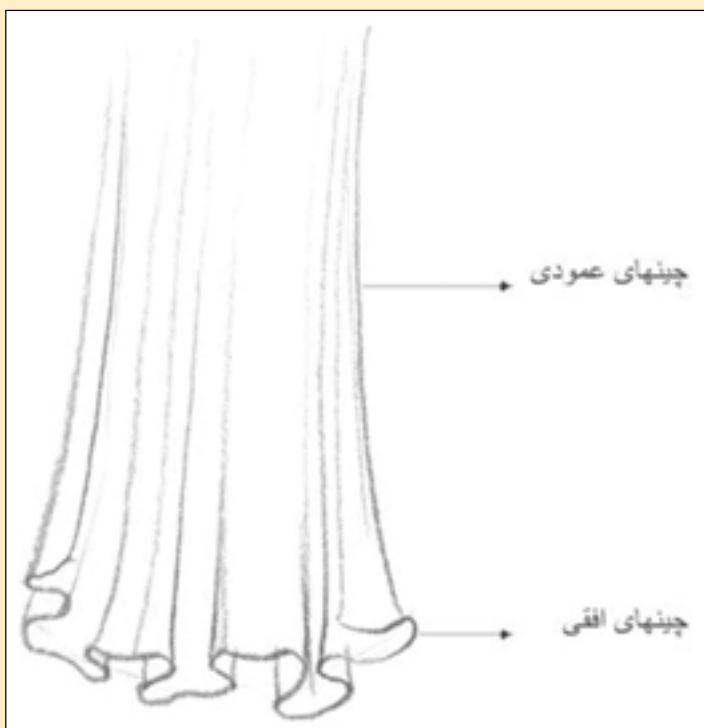
اهداف جزئی :

- ۱- نقاشی معاصر ایران و گروه‌های آن
- ۲- هنرمندان نقاشی معاصر
- ۳- طراحی پوشش‌های مختلف انسانی

اهداف رفتاری :

- ۱- نقاشی معاصر ایران را توضیح دهد.
- ۲- هنرمندان نقاشی معاصر ایران را نام ببرد.
- ۳- طراحی از پوشش‌های مختلف انسانی را انجام دهد.

<p>نظری :</p> <p>روش تدریس : پرسش و پاسخ، نمایشی</p> <p>شرح محتوای درس را از صفحه‌های ۴۷ تا ۵۲ (کتاب درسی) در مورد نقاشی معاصر ایران، گروه‌های سه‌گانه، ویژگی‌ها و هنرمندان آن داده و همزمان به نمایش تصاویر ۵۳-۱ تا ۵۹-۱ کتاب بپردازید. برای اطمینان پیدا کردن از یادگیری هنرجویان می‌توانید در هر مرحله پرسش‌هایی مطرح کنید و پاسخ آن را از آنها بخواهید. پایان درس را نیز می‌توانید با چند پرسش که مروری بر آموزش‌ها باشد، برگزار کنید.</p>	
<p>عملی :</p> <p>روش تدریس : تقلید عملی، اکتشافی، واحد کار</p> <p>در این بخش به طراحی انواع دستارها، کلاه‌ها، لباس‌ها، شال و کفش پرداخته می‌شود. محتوای صفحات ۱۴۳ تا ۱۵۱ کتاب درسی را به شیوه‌ی دروس گذشته، ابتدا بر روی تخته به شکل عملی به نمایش گذاشته و مراحل را یک به یک شرح دهید. سپس از هنرجویان بخواهید که شروع به طراحی کنند آنگاه به صورت گردشی در کلاس ضعف طراحی هنرجویان را به آنها گوشزد کنید. از هنرجویان قوی‌تر بخواهید تا با قرارگیری در کنار هنرجویان متوسط و ضعیف به هم‌کلاسی‌های خود کمک کرده و ایرادهای آنان را در طراحی از این عناصر برطرف کنند.</p> <p>طراحی از پوشش‌های انسانی در نگارگری شامل انواع گوناگون است که هر کدام نیز اجزا و حالت‌های مختلفی را دربر می‌گیرد. در ادامه به شرح مراحل طراحی هر یک پرداخته می‌شود :</p> <p>۱- طراحی شال : طراحی شال شامل چین‌های عمودی و چین‌های افقی است. چین‌های افقی مقطع چین‌های عمودی به‌شمار می‌روند (تصویر ۱۳۶).</p>	<p>محتوای درس</p>

تصویر ۱۳۶

محتوای
درس

در طراحی شال از چند نوع چین می‌شود استفاده کرد. چین‌های افقی، عمودی، برگردان، اصلی و فرعی از جمله چین‌هایی است که در شال به کار گرفته می‌شود. چند نمونه چین برگردان را در تصاویر ۱۳۷ تا ۱۳۹ مشاهده می‌کنید.

تصویر ۱۳۷- انواع چین برگردان

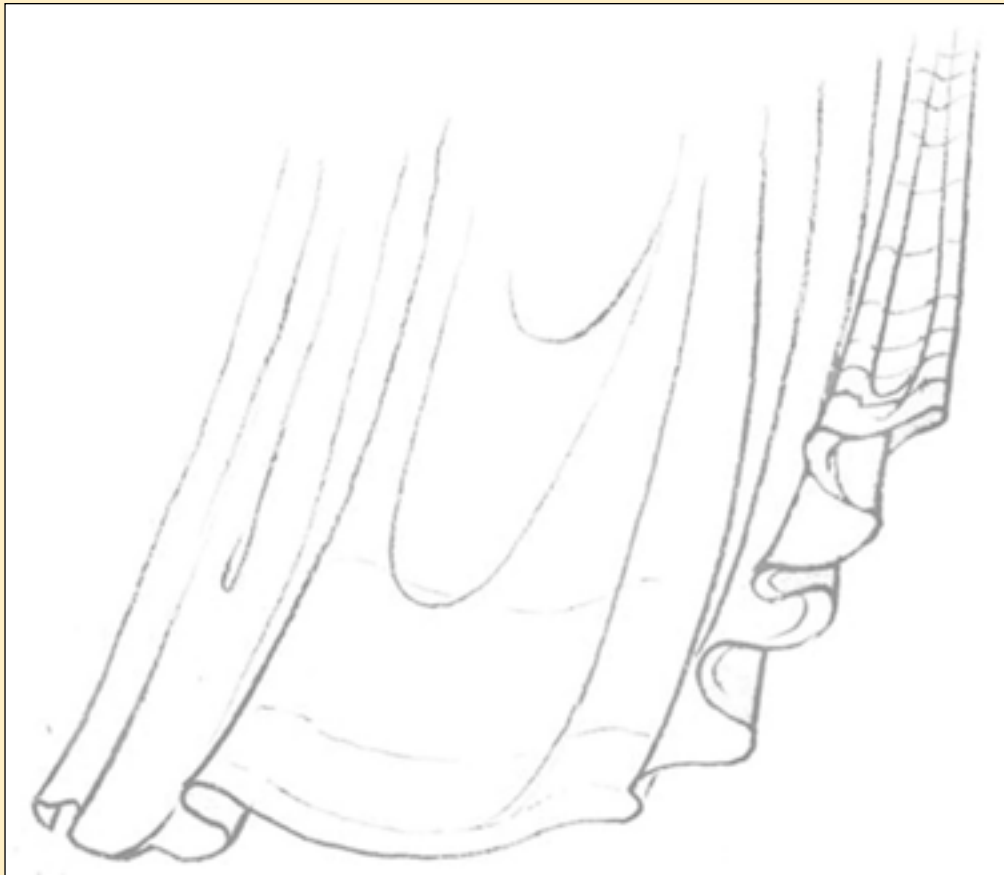
تصویر ۱۳۹- چین برگردان دویل

تصویر ۱۳۸- چین برگردان باز

هنگام طراحی شال چین‌های اصلی را پررنگ‌تر و چین‌های فرعی را کم‌رنگ‌تر بکشید. همچنین سرپیچ‌ها ضخامت خط را بیشتر بگیرید.

برای گذاشتن چین‌های فرعی باید به قوس‌هایی که در چین‌های افقی هست توجه کنید. اگر پارچه طرح‌دار باشد باید چین‌ها را با توجه به طرح آن در نظر گرفت. اگر داخل چین‌های افقی باریک چین فرعی طراحی کنید، زیبایی شال را دوچندان می‌کند (تصویر ۱۴۰).

تصویر ۱۴۰

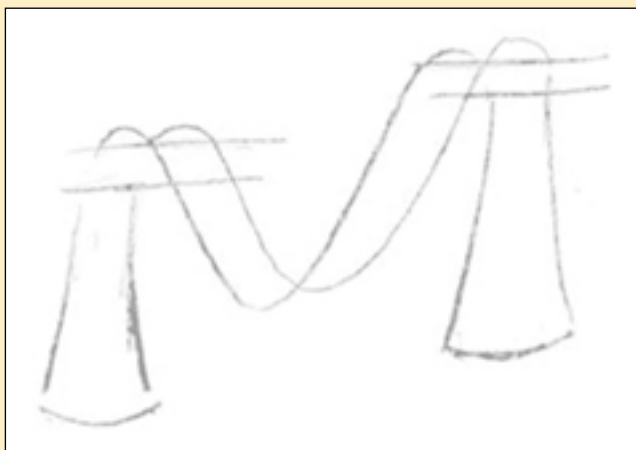
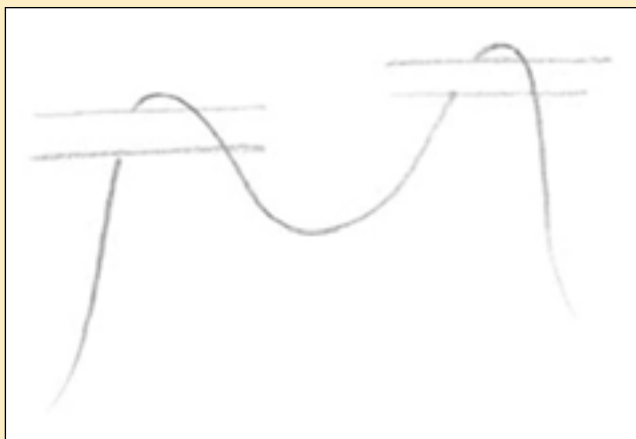
محتوای
درس

حالت‌های مختلف شال :

الف) شالی که از جایی آویخته شده باشد. به چین‌های اصلی، فرعی، افقی و عمودی توجه کنید (تصویر

۱۴۱).

تصویر ۱۴۱

محتوای
درس

ب) شالی که در هوا معلق شده است (تصویر ۱۴۲).

تصویر ۱۴۲

محتوای
درس

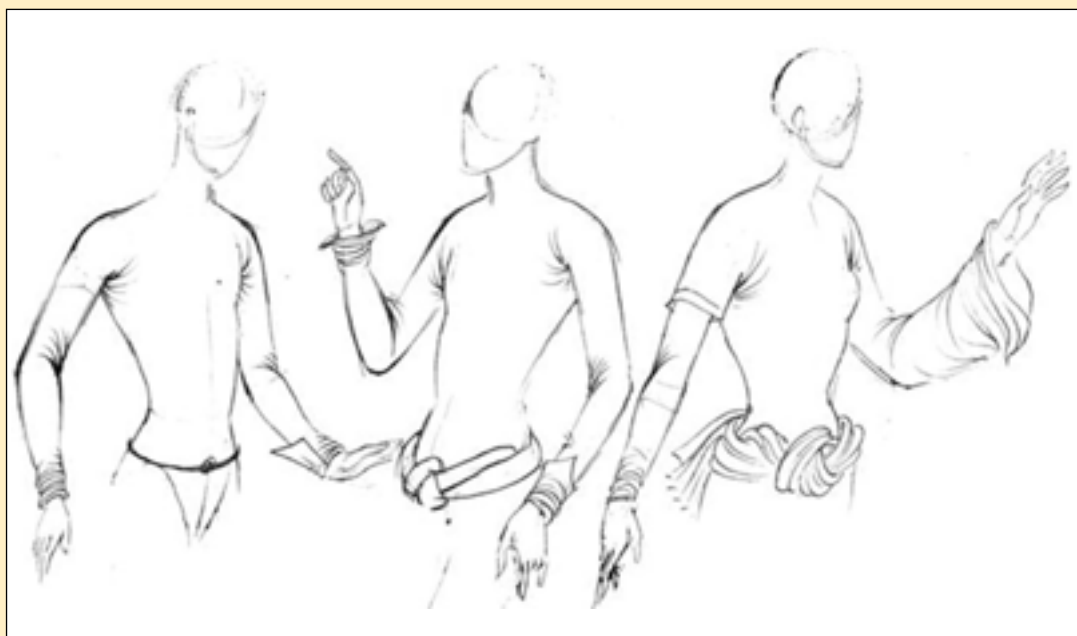
ج) شالی که به روی زمین افتاده است (تصویر ۱۴۳).

تصویر ۱۴۳

محتوای
درس

د) شالی که به کمر بسته شده است (تصویر ۱۴۴).

تصویر ۱۴۴

۲- طراحی لباس :

هنگام طراحی لباس به اجزای آن بایستی دقت کافی شود. یقه، آستین، دامن، شلوار و... اجزای لباس هستند. الف) برای طراحی یقه لباس توجه کنید که پایین یقه روی خط تقارن بدن قرار دارد. دکمه‌های لباس هم روی همین خط قرار می‌گیرند.

ب) در طراحی لباس گاهی لباسی روی لباس دیگری قرار می‌گیرد مانند کت و جلیقه که لبه‌های آن به موازات خط تقارن بدن پایین می‌آید و با طول دلخواه بر روی دامن یا شلوار می‌افتد.

ج) طول دامن و کت و آستین بنا به سلیقه هنرمند طراح کوتاه و بلند می‌شود (تصویر ۱۴۵).

تصویر ۱۴۵

د) دقت کنید، بیشتر چین‌ها هنگام طراحی دامن بین دو پا و دو طرف بدن قرار گیرد.
ه) قسمت پایین دامن یا کت در طراحی لباس روی یک قوس قرار می‌گیرد.
و) اگر حالت سه رخ طراحی می‌کنید، پهنای لباس نزدیک به شما از خط تقارن، بیشتر و سمت دیگر کوچک‌تر است.

ز) هنگام قلم‌گیری دامن، سرزانو، وسط پا و زیر لگن را با خطوط ضخیم‌تری قلم‌گیری کنید (تصویر ۱۴۶).

تصویر ۱۴۶

برای آشنایی بیشتر از چین‌ها و حرکات پارچه‌ها در لباس نمونه‌هایی از حالت‌های مختلف انسان در مکاتب مختلف را با پوشش‌های متنوع مشاهده می‌کنید (تصاویر ۱۴۷ تا ۱۵۹).

تصویر ۱۴۷

تصویر ۱۴۸

محتوای
درس

محتوای
درس

تصویر ۱۴۹

تصویر ۱۵۰

محتوای
درس

محتوای
درس

تصویر ۱۵۱

محتوای
درس

تصویر ۱۵۲

تصویر ۱۵۳

محتوای
درس

تصویر ۱۵۴

محتوای
درس

تصویر ۱۵۵

تصویر ۱۵۶

محتوای
درس

تصویر ۱۵۷

تصویر ۱۵۸

محتوای
درس

تصویر ۱۵۹

محتوای
درس

تکالیف جلسه بعد :

۱- در یک برگه A۴ از یک مرد با پوشش کامل همراه با قلم گیری و رنگ آمیزی چهره آن با رنگ های جسمی و ساخت و ساز اجزای صورت طراحی کنند.

۲- در یک برگه A۴ از یک زن با پوشش کامل همراه با قلم‌گیری و رنگ‌آمیزی چهره با رنگ‌های جسمی و ساخت و ساز اجزای آن، طراحی کنند.

به هنرجویان یادآوری کنید که حالت‌های هر کدام از کارها با یکدیگر متفاوت باشد مثلاً یکی ایستاده و دیگری نشسته باشد و لباس‌ها و شال‌هایشان نیز متفاوت باشد.

زمان تدریس

محتوا	نظری	عملی	عملی	عملی	تکالیف جلسه بعد	ارزشیابی
شماره صفحه کتاب	ص ۴۷ تا ص ۵۲	ص ۱۴۳ تا ص ۱۴۵	ص ۱۴۶ تا ص ۱۵۱	رنگ‌گذاری با رنگ جسمی روی صورت همراه با ساخت و ساز	طراحی یک انسان با پوشش کامل همراه با قلم‌گیری و رنگ‌آمیزی صورت با رنگ‌های جسمی و ساخت و ساز صورت	مرور محتوای تدریس شده ژوژمان تمرین‌های جلسه قبل
ساعت	۴۵'	۶'	۱:۴۵'	۵'	۱'	۱۵' - ۳'
زنگ	اول	دوم	سوم			

ارزشیابی پایان درس

پرسش شفاهی از محتوای درس صفحه‌های ۴۷ تا ۵۲ و از ص ۱۴۳ تا ۱۵۱ براساس اهداف رفتاری و سطوح آن، یادگیری را برای هنرجویان تثبیت می‌کند. پس از آن سه طراحی از انسان با طراحی دقیق دست و پا در چند حالت مختلف همراه با قلم‌گیری و رنگ‌گذاری رنگ جسمی بر روی دست و پا از هر هنرجو در ژوژمان کلاسی مورد بررسی و ارزیابی قرار دهید.

بهترین طراحی یک انسان با پوشش کامل همراه با قلم‌گیری و رنگ‌آمیزی چهره با رنگ‌های جسمی و ساخت و ساز آن را برای کارپوشه هر هنرجو انتخاب نمایید.

تجربه من :

عکس‌العمل‌های هنرجویان			روش تدریس	
ضعیف	متوسط	قوی	بخش عملی	بخش نظری
ابتکار من :				
نتیجه :				